

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 7 maja 2012 r.

DOLIS/DEC-392/12/28277,28278

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 22, art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana S. M., na przetwarzanie jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej,

umarzam postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w dniu [...] lutego 2012 r. wpłynęła skarga Pana S. M., zwanego dalej Skarżącym na przetwarzanie jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej, zwanego dalej Proboszczem Parafii.

Skarżący zarzucił Proboszczowi Parafii, iż mimo złożenia przez niego oświadczenia o wystąpieniu z Kościoła Katolickiego nie została o tym fakcie zamieszczona stosowna adnotacja w księdze chrztu, w związku z czym wniósł do Generalnego Inspektora o wydanie decyzji administracyjnej zobowiązującej Księdza Proboszcza do dokonania w księdze chrztu adnotacji o tym fakcie.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

- 1) Skarżący w dniu [...] lutego 2012 r. skierował do Proboszcza Parafii pismo, w którym wskazał cyt.: „Na podstawie art. 60 Kodeksu cywilnego, korzystając ze swoich praw zawartych w art. 2 pkt 2a Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. 2005 nr 231 poz. 1965), z dniem dzisiejszym występuję z Kościoła Katolickiego, tj. wycofuję zgodę na podleganie jego doktrynie (Katechizm Kościoła Katolickiego) i prawu (Kodeks Prawa Kanonicznego). Oświadczam, że w oparciu o jej art. 2

pkt 5 nie zamierzam tej decyzji uzasadniać poza tym, że nie chcę do niego należeć. Ponadto nie wyrażam zgody na przekazywanie informacji o tej decyzji osobom trzecim, a zwłaszcza członkom mojej rodziny. Na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 6 Ustawy o ochronie danych osobowych (...) proszę Księdza, jako administratora moich danych osobowych, o ich uaktualnienie w Księdze Chrzta (rok [...] nr aktu [...]), przez naniesienie adnotacji o treści »Dnia [...] 02.2012 r. formalnym aktem wystąpił z Kościoła katolickiego« oraz o przesłanie jako potwierdzenia odpisu aktu chrztu z powyższym sprostowaniem.(...) Dołączam kserokopię mojego dowodu osobistego na dowód, że nie ma miejsca kradzież tożsamości”.

- 2) W dniu [...] lutego 2012 r. Proboszcz Parafii skierował do Skarżącego pismo, w treści którego wskazał cyt.: „adnotacja w Księdze Chrzta »Oświadczenie woli: Akt Apostazji będzie odnotowana po przeprowadzeniu pełnej procedury Kościelnej”.
- 3) W toku prowadzonego postępowania do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęły wyjaśnienia Proboszcza Parafii, w których podniósł on, iż cyt.: „Dane osobowe są przetwarzane w związku z realizacją celów statutowych Kościoła Katolickiego. Znajdują się one w parafii chrztu wyłącznie w postaci tradycyjnych (papierowych) ksiąg metrykalnych odnotowujących fakt przyjęcia sakramentów. Skarżący poprzez sakrament chrztu stał się członkiem Kościoła Katolickiego. Procedury wystąpienia z Kościoła Katolickiego, która wywołuje skutki kanoniczne, może dokonać tylko osoba pełnoletnia (kan. 98 § 1 i 2), zdolna do czynności prawnych, osobiście, w sposób świadomy i wolny (kan. 124-126), w formie pisemnej, w obecności proboszcza swego kanonicznego miejsca zamieszkania (stałego lub tymczasowego). Żeby akt formalnego wystąpienia z Kościoła został uznany za skuteczny kanonicznie jest jego dokonanie przez osobiste złożenie własnoręcznie podpisanego pisma, w którym odstępcą wyraźnie przedstawia swoją wolę opuszczenia Kościoła. Oświadczenie winno zawierać także dane personalne odstępcy i świadków oraz dokładne dane dotyczące daty i parafii chrztu (z załączeniem świadectwa chrztu). W piśmie powinna się także znaleźć informacja o tym, iż odstępcą dokonuje tego aktu dobrowolnie i ze świadomością konsekwencji, jakie ów akt pociąga za sobą. Nie wywołuje skutków kanonicznych oświadczenie złożone przed urzędnikiem cywilnym lub przesłane drogą pocztową czy elektroniczną. Świadectwo chrztu z odpowiednią adnotacją jest jedynym dokumentem potwierdzającym formalny akt wystąpienia z Kościoła. (instrukcja z dn. 27. 09. 2008 r. „Zasady postępowania w sprawie formalnego aktu wystąpienia z Kościoła”, Akta Konferencji Episkopatu Polski, Nr 14/2008, s. 89-910. Skarżący nie zastosował się do obowiązującej procedury wystąpienia z Kościoła Katolickiego, a w szczególności w zakresie osobistego złożenia oświadczenia umożliwiającego potwierdzenie jego tożsamości. (...) Uregulowanie te (tu: przepisy prawa kościelnego) nie prowadzą do odmowy pozytywnego załatwienia złożonego wniosku, tylko określają procedury jakie muszą być spełnione z punktu widzenia oceny formalnej wniosku o wystąpienie. W omawianym przypadku dotyczą sposobu potwierdzenia tożsamości przedkładającego wniosek”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Niniejsze rozważania rozpocząć należy od wskazania, iż bez znaczenia dla wydania rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie pozostaje podnoszona przez Skarżącego okoliczność, iż uznaje się on za osobę nienależącą do Kościoła Katolickiego. Faktem mającym natomiast fundamentalne znaczenie dla dokonania oceny sformułowanego przez Skarżącego pod adresem Proboszcza Parafii zarzutu, jest pozostawanie jego danych osobowych w zbiorze osób należących do Kościoła Katolickiego.

Skarżący przedmiotem swojej skargi uczynił zarzut nieprawidłowości w procesie przetwarzania jego danych osobowych przez Proboszcza Parafii. Zarzucił on niewykonanie ciążącego na Proboszczu Parafii – jako administratorze jego danych osobowych – obowiązku uaktualnienia jego danych osobowych, polegającego na naniesieniu w księdze chrztu adnotacji, iż wystąpił on z Kościoła Katolickiego. Generalny Inspektor działając na

podstawie i w granicach kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą, przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił, iż dane osobowe Skarżącego przetwarzane są przez Proboszcza Parafii w związku z okolicznością przyjęcia przez Skarżącego sakramentów w tej Parafii.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przepis art. 43 ust. 2 ustawy stanowi, iż w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3 – 5 oraz art. 15 – 18. Artykuł 43 ust. 1 pkt 3 stanowi zaś, iż z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

Kościół Rzymsko – Katolicki niewątpliwie należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej bowiem jest instytucją, której funkcjonowanie zostało unormowane w Konstytucji RP, w umowie międzynarodowej jaką jest Konkordat oraz w ustawach, nad którymi umowa międzynarodowa ma pierwszeństwo.

W szczególności wskazać należy na przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr. 78, poz. 483 ze zm.), która w art. 25 stanowi, iż Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a Kościołem Katolickim określają umowa międzynarodowa zawarta ze Stolicą Apostolską i ustawy (art. 25 ust. 4). Stosunki między Rzeczpospolitą Polską a innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi określają ustawy uchwalone na podstawie umów zawartych przez Radę Ministrów z ich właściwymi przedstawicielami (art. 25 ust. 5).

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1989 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.) w przepisie art. 2 stanowi natomiast, iż Kościół rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami. Ustawa niniejsza określa zasady stosunku Państwa do Kościoła, w tym jego sytuację prawną i majątkową (art. 3 ust 1). W sprawach odnoszących się do Kościoła, nie uregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa, o ile nie są sprzeczne z wynikającymi z niej zasadami (art. 3 ust. 2). Analiza powołanych powyżej przepisów prawa wskazuje, iż Kościół Katolicki oraz inne związki wyznaniowe o uregulowanej sytuacji prawnej w zakresie swojej działalności są niezależne i przy wykonywaniu władzy duchowej posługują się swoim wewnętrznym prawem.

W związku z treścią przepisu art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może prowadzić postępowania wyjaśniającego ukierunkowanego na wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej ani przeprowadzać czynności kontrolnych, z wyłączeniem prawa żądania złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego.

Analiza przepisu art. 105 § 1 Kpa wskazuje, iż postępowanie administracyjne nie może toczyć się w sytuacji, gdy w jego toku przestał istnieć jego przedmiot, bądź też przedmiot ten nie istniał już przed wszczęciem postępowania. W doktrynie podkreśla się w szczególności, że przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego i przyjmuje się, że bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 Kpa ma miejsce, gdy brak jest któregoś elementów materialnego stosunku prawnego (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2000, s. 428).

Reasumując, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych na podstawie dokonanych ustaleń stwierdził w oparciu o przepis art. 43 ust. 2 ustawy brak swojej kognicji do wydania merytorycznej decyzji administracyjnej w sprawie.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.